´M´interessen els textos, no els suports en què viatgen´

La directora de la Institució de les Lletres Catalanes, Laura Borràs, va ser a la biblioteca de Figueres recentment

Borràs creu que les noves tecnologies no desplaçaran el llibre

CRISTINA VILÀ

Des del 2013, Laura Borràs dirigeix la Institució de les Lletres Catalanes. Doctora en Filologia Romànica i professora a la Universitat de Barcelona, Borràs és una ferma defensora de les noves tecnologies i així les ha aplicat a la ILC, obrint-li les portes del segle XXI i donant visibilitat als autors catalans. Per a Borràs, les noves tecnologies no desplaçaran el format del llibre, només es tracta de nous suports que amplifiquen la mirada. Publiquem un fragment de l'entrevista que ens va concedir durant la seva visita a la biblioteca Fages de Climent de Figueres, la setmana passada, amb motiu de l'obertura del curs dels Clubs de Lectura.

Com valora el pas per la Institució de les Lletres Catalanes i en què creu que està influint la seva direcció?
En faig una valoració positiva per part meva, per la feina que duc a terme, perquè m´agrada i perquè la gent ho valora positivament i aquesta és la més gran de les recompenses. Estic molt contenta per la feina de visibilització de la institució, de prestigi públic de la literatura, que es treballin tots els àmbits i gèneres, i que es faci amb un llenguatge que intenta ser amb qualitat i renovador.

Com es va trobar la institució?
Amb la mentalitat de quan es va fundar. És una institució del segle XX, però amb una mentalitat de com s´ha de treballar la literatura molt periclitada, sobretot si el que aspirem és que la literatura traspassi fronteres. Perquè si només queda en l´àmbit dels elitistes, que ja són els convençuts, i les batalles les perdem amb la gent jove, difícilment seguirem tenint una població lectora i culta, que és el que aspirem. El repte està a acostar-se a aquests que encara no saben que la literatura els pot interessar. Per altra banda, també hem treballat mostrant tot el potencial de la literatura catalana a la xarxa i en xarxa, fent-ho en altres llengües i contribuint a la visibilització internacional que, juntament, amb la feina que fa l´Institut Ramon Llull fem de la nostra literatura un vaixell insígnia de la cultura catalana. Tenim unes nòmines d´autors extraordinaris, tant els consagrats com els joves que vénen forts, que estan essent traduïts fora, de la qual cosa ens hem de congratular i fer-ho veure també internament perquè, a vegades, el nostre context és bastant refractari a les notícies literàries.

Les noves tecnologies han ajudat?
Sóc professora de teoria de la literatura comparada, doctorada amb una tesi sobre literatura medieval. És a dir, que vinc d´un món que és, fins i tot, d´abans del llibre, ja no només de concepció, sinó també físicament. He

treballat amb manuscrits, però tinc un grup de recerca que estudia les possibilitats tecnològiques per la literatura, com es poden utilitzar aquestes eines per rellegir, reeditar, fer més accessible, per ensenyar literatura. Creia que aquesta doble meva formació podia revertir en la manera com intentem treballar la institució com, per exemple, fent un portal de les lletres catalanes.

Als lectors se´ls obre un nou món?
Hi ha els fílics i els fòbics, els tecnofílics i els tecnofòbics. Jo estic en una posició neutral, perquè he vist els suports com una casa de la paraula. A mi m´interessen els textos, no els suports en els quals els textos viatgen. Sóc bibliofíbica, tinc una biblioteca enorme i continuo comprant i llegint llibres en paper, però alhora això no m´ha impedit veure que hi ha altres suports que ens ajuden molt a acostar-nos a la gent més jove, que està més familiaritzada amb aquests suports i associa el llibre a una operació que no estan acostumats a fer. Tinc una mirada desacomplexada i no en un pols, de pros o contres. La sort és que no hem de triar, ho podem tenir tot: llibre, edicions digitals que ens donen més contingut que el suport del llibre. Doncs, així, per què hem de renunciar a una cosa o una altra, si tot junt es complementa i retroalimenta i amplifica els horitzons de la lectura?

Amb aquestes tecnologies, el paper té les hores contades?
El llibre en paper és una tecnologia molt sòlida, estable. I perquè ho ha estat tant, és ara que, quan apareixen altres dispositius, surten crits d´alarma. Tot perquè el món del llibre s´ha mantingut estable al voltant d´una tecnologia, la de la impremta. Els llibres ja es fan en digital. L´única part analògica és la darrera, la impressió. No m´agraden els discursos de confrontació, però el llibre és una tecnologia Wi-Fi, whireless, water resistent. Això no vol dir que no n´hi hagi altres. En un Ipad pots dur tota l´obra de Shakespeare. Que hi hagi altres suports no vol dir que el suport paper desaparegui. El llibre és un objecte que pot tenir molt de valor afegit. Jo no el sacralitzo, però conviurà amb altres suports que donaran altres usos.

Potser el que haurà d´evolucionar serà el negoci de les editorials.
Plantejar-se que la indústria editorial és només la carcassa que embolcalla el contingut és ser molt reduccionista. És com si el negoci del vi estigués en les ampolles i no en el raïm. Les editorials han de veure que tenen la possibilitat de contractar aquests continguts i els continguts els posen en marxa els creadors. I trien un objecte, el llibre, per donar-los a conèixer, però potser ho farien d´una altra manera si fos en un altre suport. El que passa en literatura ara és que parlem de l´objecte, el llibre, i no del contingut, la literatura. I aquesta, abans del llibre, era oral i es difonia oralment. I ha trobat moltes maneres de ser –poesia, teatre...– sense el llibre.

Font del document:
http://www.emporda.info/cultura/2015/10/06/minteressen-textos-no-suports-que/287571.html?utm_source=rss